

BWRDD GWELLA A CHYNALIADWYEDD

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Hydref 2013

- PRESENNOL:** Y Cynghorydd Ieuan Williams (Cadeirydd)
Prif Weithredwr
- Pwyllgor Gwaith: Y Cynghorwyr R. Dew, K.P. Hughes, Aled M. Jones, Alwyn Rowlands.
- Cadeirydd Sgriwtini Corfforaethol: Y Cynghorydd R. Meirion Jones.
- Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Datblygu Cynaliadwy;
Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes;
Cyfarwyddwr Cymuned;
Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau),
Rheolwr Gwella Gwasanaeth, Gwasanaethau Plant (JD).
- WRTH LAW:** Swyddog Pwyllgor (MEH).
- HEFYD YN BRESENNOL:** Yr Athro Mel Ainscow (Cadeirydd Bwrdd Adfer Addysg Ynys Môn),
Mr. Geraint Rees (Bwrdd Adfer Addysg),
Mr. Marc Roberts (Arolygwr Awdurdod Lleol, AGGCC).
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cynghorydd H. Eifion Jones.
Mr. Andy Bruce (Swyddfa Archwilio Cymru).

1. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Dim i'w ddatgan.

2. YMDDIHEURIADAU

Fel a nodir uchod.

3. COFNODION

Cyflwynwyd a chadarnhawyd fel rhai cywir gofnodion y cyfarfod o'r Bwrdd Gwella a Chynaliadwyedd a gynhaliwyd ar 23 Medi 2013.

4. DIWEDDARIAD AR DDATBLYGIAD BWRDD ADFER ADDYSG YNYS MÔN

Cyflwynwyd – Adroddiad gan y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes yn manylu ar waith y Bwrdd Adfer hyd at, ac yn cynnwys mis Medi, ac yn amlinellu'r rhaglen waith i'r dyfodol.

Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes bod yr adroddiad yn amlinellu perfformiad a chynnydd yr awdurdod yn erbyn y cynllun gweithredu yn dilyn archwiliad Estyn.

Roedd perfformiad Cyfnod Allweddol 4 (disgyblion 14-16 oed) yn cael ei nodi. Y dangosydd pwysicaf yw'r trothwy L2+ (5 gradd A* - C yn cynnwys Mathemateg a naill ai Cymraeg neu Saesneg). Mae gwelliant y flwyddyn hon yn y trothwy L2+ tua 1%, a mynegodd y Cyfarwyddwr ei fod ychydig yn siomedig gyda'r cynnydd bychan hwn. Fodd bynnag mae hyn oll yn gynydd o tua 5.3% ers 2011, o'i gymharu â chynnydd cenedlaethol o 1.8%. Sicrhawyd y gwelliant hwn er y perfformiad siomedig mewn Mathemateg yn un ysgol ac mewn Saesneg mewn ysgol arall. Mae'r gwelliant yn y dangosyddion eraill yn bur dda fel oedd yn cael ei nodi yn y siart oedd yn yr adroddiad. Mynegodd y Cadeirydd y byddai, fel y Deilydd Portffolio Addysg, yn herio'r Adran i gynyddu'r L2+ yng nghyfnod 2013/14.

Roedd presenoldeb mewn Ysgolion Uwchradd wedi gwella dros y tair blynedd diwethaf o 90.9% (2010/11), 92.2% (2011/12) i 93.2% (2012/13). Mae hyn wedi gwella sefyllfa gymharol Ynys Môn o'r 18^{fed} yng Nghymru yn 2010/11 i'r 7fed yn 2012/13. Mae perfformiad Ynys Môn yn awr 0.6% uwchben y cyfartaledd Cymreig a dim ond 0.4% y tu ôl i'r awdurdod sy'n perfformio orau yng Nghymru.

Cyfeiriodd y Cyfarwyddwr at y cynnydd gyda'r Cynllun Gweithredu Ôl Arolwg sef y 7 argymhelliad o Adroddiad Estyn ym Mai 2012 a dangosodd bod gwaith ar yr holl dasgau yn cydymffurfio gyda'r amserlen. Pwysleisiodd mai asesiad y Swyddog Dysgu Gydol Oes oedd hwn yn erbyn pob un o'r blaenoriaethau a nodwyd yn y Cynllun Gweithredu Ôl Arolwg.

Rhoddodd y Cadeirydd wahoddiad i'r Athro Mel Ainscow (Cadeirydd Bwrdd Adfer Addysg Ynys Môn), annerch y cyfarfod. Rhoddodd yr Athro Ainscow adroddiad manwl ar waith y Bwrdd Adfer ers Tachwedd 2011 gan ddweud bod Llywodraeth Cymru wedi penderfynu ei fod am newid natur y Bwrdd Adfer ar gyfer y cyfnod nesaf i gydnabod ei gyflawniadau. Dywedodd bod hyn yn dangos felly bod cynnydd sylweddol wedi ei wneud ym Môn i gyfarfod â disgwyliadau'r Adolygiad. Bu cydweithrediad yr Awdurdod gyda'r Bwrdd Adfer yn broses lwyddiannus iawn. Nododd y byddai'n sefyll i lawr fel Cadeirydd y Bwrdd Adfer .

Mae patrwm y gwelliannau o fewn y data yng nghyswllt ysgolion cynradd ac uwchradd ar yr Ynys ers 2011 i'w longyfarch. Mae yna yn awr arwydd clir bod cynnydd yn cael ei wneud ac mae yna deimlad o optimistiaeth y bydd y cynnydd hwn yn parhau mewn blynyddoedd i ddod. Blaenoriaeth y Bwrdd Adfer oedd cefnogi'r awdurdod i gyflawni'r targedau a osodwyd gan Estyn.

Bu'r Bwrdd Adfer hefyd â diddordeb yn natblygiadau tymor hirach yn system Addysg yr Awdurdod Lleol. Roedd yr Athro Ainscow yn ystyried mai'r targed i'r awdurdod yw bod yn esiampl i bawb o fewn y system addysg yng Nghymru a thu hwnt. Amlygodd y cyswllt cymunedol cryf sydd ar yr Ynys gyda hynny yn fantais fawr yn y system addysg. Nododd ymhellach bod y Bwrdd Adfer wedi nodi 5 Pennaeth llwyddiannus ar yr Ynys i ddod yn arweinwyr yn nhermau gwelliannau addysgol ym Môn. Maent wedi gallu creu strategaeth bwerus ac wedi darparu arweiniad gyda chefnogaeth yr Awdurdod Addysg Lleol i fynd â'r strategaeth yn ei blaen. Awgrymodd y dylid gwahodd un o'r Pennaethiaid i'r Bwrdd hwn i egluro cyflawniadau'r strategaeth.

O fewn y 5 ysgol uwchradd ar yr Ynys, fe welwyd penodi Pennaethiaid newydd yn ddiweddar. Maent yn awr yn cymryd camau ar y cyd a chyfrifoldeb i wneud yn siŵr y bydd yna well perfformiad yn 2014.

Cyfeiriodd yr Athro Ainscow at rôl y 'Consortia' yng Nghymru. Nododd bod gwrthdaro ynglŷn â rôl staff yr Awdurdod Addysg Lleol a rôl staff y Consortia a bod hyn yn dal i gael ei drafod yn genedlaethol.

Rhoddodd y Cadeirydd wahoddiad i Mr Geraint Rees, Aelod o dîm y Bwrdd Adfer i annerch y cyfarfod. Eglurodd Mr Rees beth oedd ei rôl o fewn Llywodraeth Cymru a'i fod yn un o bedwar Swyddog oedd wedi eu secondio i weithio o fewn awdurdodau lleol yng nghyswllt y Consortia rhanbarthol ac Awdurdodau Addysg Lleol. Diolchodd i'r Athro Ainscow am ei waith ar y Bwrdd Adfer ac i'r Deilydd Portffolio Addysg blaenorol, Mr G O Parry MBE am ei waith aruthrol i wella'r ddarpariaeth addysgol ym Môn.

PENDERFYNWYD

- **Diolch i'r Athro Ainscow am ei gyfarwyddyd a'i arweiniad yn ei rôl fel Cadeirydd y Bwrdd Adfer;**
- **I wahodd un o'r Penaethiaid a nodwyd i arwain y gwelliannau addysgol ym Môn i gyfarfod o'r Bwrdd hwn yn y dyfodol.**

5. DIWEDDARIAD AR GYNNYDD YN Y GWASANAETHAU PLANT

Cyflwynwyd – adroddiad gan y Cyfarwyddwr Cymuned mewn perthynas â'r uchod.

Rhoddodd y Rheolwr Gwella Gwasanaeth amlinelliad o gynnwys yr adroddiad gan nodi bod yna dystiolaeth, oedd yn cael ei gadarnhau yn y Llythyr Blynyddol (Drafft) Diweddar gan AGGCC, oedd yn nodi bod y gwasanaeth wedi cyflawni ac yn cynnal newid. Roedd fframwaith sylfaenol y tîm rheoli i bob pwrpas yn ei le, ynghyd â gwell prosesau a gweithdrefnau ac ar y cyfan, weithlu brwdfrydig. Fodd bynnag, oherwydd bod y gwasanaeth yn gymharol fychan, diffyg profiad ymysg y staff a'i bod yn anodd proffwydo'r galwadau ar y gwasanaeth, roedd risgiau i berfformiad y gwasanaeth yn parhau. Mae'r Tîm Rheoli yn gallu rhagweld llawer o'r materion ac, hyd yn oed gyda'r capasiti a'r adnoddau cyfyngedig, yn gallu cynllunio camau i fynd i'r afael â phroblemau mewn ffordd sydd nid yn unig yn cynnal cydlynid y Gwasanaeth, ond hefyd yn sicrhau bod rheoli a chyfarfod â gofynion perfformiad yn parhau yn effeithiol.

Dywedodd y Deilydd Portffolio (Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai), Y Cynghorydd K P Hughes bod cynnydd wedi ei weld o fewn y gwasanaeth hwn. Fodd bynnag, pwysleisiodd ei bod yn bwysig bod gwelliannau yn parhau o fewn y Gwasanaethau Plant.

Pwysleisiodd y Cyfarwyddwr Cymuned bod angen datrys y cynllun arfarnu swyddi ar fyrder yn y gwasanaeth hwn, fel y gellir parhau i recriwtio'r staff proffesiynol gorau i wneud y rôl bwysig hon yn yr awdurdod. Mae hyfforddi a mentora o fewn y gwasanaeth yn hanfodol.

Nododd Mr Mark Roberts (Arolygwr Awdurdod Lleol, AGGCC) bod yr adroddiad yn cyd-fynd ag Adroddiad Blynyddol AGGCC gyda'r un risgiau a materion yn cael eu nodi. Mae yna dystiolaeth o welliannau sylweddol yn y gwasanaeth ond mae pryderon yn dal i gael eu mynegi o safbwynt y gweithlu bregus. Roedd yr Arolwg o'r Gwasanaethau Maethu a Phlant a Theuluoedd, er iddynt ddod i'r casgliad nad oedd 'unrhyw feysydd o ddiffyg cydymffurfio wedi eu nodi', wedi nodi bod rhai meysydd yn parhau i fod angen eu gwella.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

6. ADRODDIAD CYNNYDD Y BYRDDAU RHAGLEN

Cyflwynwyd - Adroddiad ar y cyd gan Gadeiryddion y Byrddau Rhaglen.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Datblygu Cynaliadwy adroddiad byr ar y tri Bwrdd Rhaglen sydd â throsolwg ac sy'n gyrru'r rhaglenni a'r prosiectau newid o fewn y Cyngor a chyda phartneriaid cydweithredu allanol. Roedd dyletswyddau'r Byrddau wedi eu nodi yn 1.1-1.3 yr adroddiad.

Nododd bod Byrddau Prosiect yn awr yn ogystal â Byrddau Rhaglen yn cryfhau ac yn cyflawni dyletswyddau eu gwaith. Roedd negeseuon allweddol o Fyrddau Rhaglen mis Medi wedi eu cyhoeddi ar dudalennau gwe Trawsnewid yr Awdurdod ar MonITor. Bydd gwaith yn parhau gyda'r Arweinyddion Prosiect a Rhaglenni a Rheolwyr i sicrhau eu bod yn cael eu cefnogi i ddarparu eu rhaglenni a'u prosiectau'n effeithiol.

Dywedodd y Prif Weithredwr bod yn rhaid i'r Byrddau gael eu rheoli'n ofalus a bod rhaid osgoi llwyth gwaith gormodol; rhaid i'r prosiect fod yn un gyda ffocws ac yn un y gellir ei reoli. Ni ddylai gwaith y Byrddau hyn chwaith ddyblygu gwaith y dyletswyddau sgrwtini.

PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.

Daeth y cyfarfod i ben am 12.20 p.m.

**CYNGHORYDD IEUAN WILLIAMS
CADEIRYDD**